

Årsrapport

for

Kragerø kommunes omstillingsprogram 2021

Til behandling i omstillingsstyret 27. januar 2022

Til behandling i formannskapet 8. mars 2022 og kommunestyret 17. mars 2022

Kragerø kommune
Omstillingsprogrammet

Innhold

1.	Innledning	3
2.	Mål og resultat	3
2.1	Overordnede mål for nyskappings- og utviklingsarbeidet	3
2.2	Resultat og erfaringer	6
2.2.1	Resultat 2021	6
2.2.2	Programstatusvurderingen	7
2.2.3	Erfaring og læring	8
3.	Satsingsområdene – status	10
3.1	Satsingsområde 1 – Reiseliv og opplevelsesnæring	10
3.1.1	Mål	10
3.1.2	Strategier og prosjektportefølje	10
3.1.3	Resultat	11
3.2	Satsingsområde 2 – Innovasjon og utvikling i eksisterende næringsliv .	16
3.2.1	Mål	16
3.2.2	Strategier og prosjektportefølje	16
3.2.3	Resultat	17
3.3	Satsingsområde 3 – Bosteds- og næringsattraktivitet	19
3.3.1	Mål	19
3.3.2	Strategier og prosjektportefølje	19
3.3.3	Resultat	20
4.	Organisering og drift	22
4.1	Organisasjonsform og eierskap	22
4.2	Omstillingsstyret	22
4.3	Samarbeidsrelasjoner	23
4.4	Administrasjon og drift	23
5.	Kommunikasjon	23
6.	Finansiering og innvilgningsstatus 2021	24
7.	Regnskap omstillingsprogrammet 2021	26
8.	Vedlegg	27
8.1	Handlingsplan 2021 inkl. innvilgningsstatus per 31.12.2021	27

1. Innledning

Kragerø kommune fikk omstillingsstatus i 2017, med bakgrunn i store strukturelle endringer i næringslivet. Endringene preges av bortfall av tidligere viktige industriarbeidsplasser knyttet til skipsverft, offshorevirksomhet, annen mekanisk industri samt tremasseindustrien. I følge SSB har det i perioden 2008 til 2015 vært en vesentlig nedgang i sysselsettingen i Kragerø, fra 4761 til 4076 personer. I 2015 kom også tilleggsutfordringen ved at Sykehuset i Telemark HF besluttet å legge ned sengepostene ved Kragerø sykehus. Sistnevnte nedleggelse medførte en reduksjon i antall årsverk fra 70 til 23 ved sykehuset i perioden 2010-2015.

I tillegg har kommunen hatt en befolkningsstagnasjon, og befolkningsprognosene fram til 2030 er svakere for Kragerø enn for Telemark og for Norge sett under ett. Eldrebølgen er en større trussel i Kragerø enn nasjonalt, og arbeidsledigheten har vært relativt stor, spesielt hos ungdommen. Dagens næringsliv kjennetegnes ved få virksomheter med mer enn 30 sysselsatte, og mange små håndverksvirksomheter og enkeltpersonforetak. Frekvensen på nyetableringer er relativt god, men mange faller fra de første årene.

2. Mål og resultat

2.1 Overordnede mål for nyskappings- og utviklingsarbeidet

Målet for omstillingsarbeidet er å styrke næringsgrunnlaget i Kragerø kommune gjennom å bidra til etablering av lønnsomme arbeidsplasser.

Hovedmålet er å bidra til 150 nye/sikre eksisterende arbeidsplasser i Kragerø i løpet av 6 år.

	2017*	2018	2019	2020	2021	2022	Sum
Reiseliv og opplevelsesnæring	0	5	1	2	5	7	20
Innovasjon og utvikling i eksisterende næringsliv	0	10	15	45	40	20	130
Sum arbeidsplasser per år	0	15	16	47	45	27	150

*Måltall for oppstartsåret 2017 satt til 0 (1 arbeidsplass settes til 1 årsverk).

Det er ikke utarbeidet egne resultatmål for satsingsområdet Bosteds- og næringsattraktivitet. Dette satsingsområdet er imidlertid avgjørende for å skape en varig endringskultur og positiv utvikling i Kragerø.

Arbeidsplassutviklingen skal måles ved innrapportering fra enkeltprosjekter-/bedrifter som har fått en form for støtte fra omstillingsprogrammet.

For hvert enkelt satsingsområde er det beskrevet delmål.

Den direkte effekten av omstillingsarbeidet vil være realiseringen av resultatmålet på 150 nye/sikrede arbeidsplasser.

Indirekte er det mål om at omstillingsprogrammet skal føre til økt verdiskaping og en mer robust næringsstruktur samt styrke innovasjonsevnen i næringslivet og oppfattelsen av Kragerø kommune som en næringsattraktiv kommune med positiv netto tilflytning.

For å følge denne utviklingen gjøres følgende årlige måleindikatorer:

- Sysselsettingsutvikling i form av arbeidsplassvekst
- Nyetableringer – etableringsfrekvens
- Befolkningsvekst, ambisjoner om en vekst tilsvarende gjennomsnittet for Telemark fylke
- Demografisk utvikling – jf. kommunens overordna målsetting, uttrykt i kommuneplanen, om en befolkningsøkning på 5 % i aldersgruppen 13-45 (fra 3968 til 4150) fram til 2026¹.
- Plassering i Nærings-NM/Kommune-NM

Befolkning, demografi og sysselsetting:

Nedenfor vises prognose og regnskap for befolkningsutvikling/demografi .									
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Prognose	-	-	10 506	10 485	10 446	10 443	10 439	10 455	10 479
Mål k-plan (13-45 år)	3 822	3 829	3 836	3 843	3 850	3 857	3 864	3 871	3 878
Regnskap (13-45 år)	3 970	3 847	3 746	3 689	3 627	-	-	-	-
Regnskap (20-66 år)	6 235	6 146	6 041	5 998	5 976	-	-	-	-
Mål o-plan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Regnskap*	10586	10 506	10 406	10 380	10 416	-	-	-	-

*Innbyggere pr. 31.12, SSB tabell 06913

¹ Kommuneplanens (2018-2030) mål for befolkningsvekst er «årlig vekst» som helhet, at andelen i yrkesaktiv alder øker og en demografisk forskyvning ved at aldersgruppa 13-45 år har økt med 2,5 % fra 3822 i 2016 til 3920 i 2030. Dette tilsvarer 98 personer på 14 år, og det er i linjen «mål k-plan» ovenfor lagt inn en jevn årlig vekst på 7 innbyggere.

Nedenfor vises prognose og regnskap for utvikling innen sysselsetting ² .									
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2030
prognose	-	4 024	4 087	4 120	4 132	4 137	4 139	-	4 279
Mål k-plan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Regnskap*	4 684	4 744	4 680	4 657	4 620	-	-	-	-

* SSB tabell 13122: Sysselsatte per 4. kvartal

Plassering i NHOs Kommune-NM:

NHOs Kommune-NM	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Samlet plassering	215	234	246	244	252	247	241
Plassering indikatorer:							
Næringsliv	154	162	155	157	166	147	138
Arbeidsmarked	260	296	314	304	322	330	308
Demografi	177	238	268	286	260	277	267
Kompetanse	210	191	180	185	159	139	140
Kommuneøkonomi	175	184	185	199	200	176	189

I tabellen ovenfor vises Kragerøs plassering i nærings-NM/kommune-NM for årene 2015-2021. Samlet plassering i 2021 var 215. plass blant landets 356 kommuner, og på 15. plass blant fylkets 23 kommuner. For kommuner som er slått sammen etter 2013 er data fra enkeltkommunene aggregert til gjeldende kommunesett på 356 kommuner. Plasseringene for 2021 er basert på tallgrunnlag for 2020.

Kragerø forbedrer posisjonen sin på alle indikatorene sammenliknet med i fjor, med unntak av indikatoren for kompetanse. Vi scorer best på indikatoren for næringsliv, med nokså stabil plassering over tid, mens vi scorer betydelig dårligere på indikatorene for arbeidsmarked (bl.a. andel uføre og arbeidsledige) og kompetanse. Den gode plasseringen på indikatoren næringsliv skyldes først og fremst svært god plassering på «næringsvariasjon» (nr. 43 i landet)³. Indikatoren for arbeidsmarked, som viser deltakelsen i arbeidslivet, er betydelig forbedret i 2021. Dette skyldes bl.a. en stor bedring når det gjelder sykefravær. Demografiindikatoren er også betydelig bedret, som følge av score på

² Regnskapstall fra SSB, tabell 11616: sysselsatte per 4. kvartal (sysselsatte personer bosatt i regionen). Prognosetallet for **2030** er normalscenarioverdien hentet fra Telemarksforsknings Regional analyse for Kragerø 2015. Øvrige prognosetall hentet fra fylkeskommunens system for regional analyse, Panda analyse.

³ Vi har imidlertid fått bedre plassering på denne indikatoren i alle tidligere år siden 2015 (nr. 29 i fjor og 25 året før), så denne indikatoren bør man følge med på i den videre utviklingen.

befolkningsvekst (fra 2019 til 2020) og netto innflytting (nr. 85 på landsbasis og nr. 12 i fylket). Indikatoren for kompetanse er dessverre betydelig dårligere enn tidligere år, og med en tydelig nedadgående trend siden 2014. Her ser man på andelen sysselsatte med hhv. minst fire års høyere utdanning, bestått fagprøve og teknisk/naturvitenskapelig utdanning (opp til fire år).

Når det gjelder antall nyetableringer/etableringsfrekvens, følges også denne utviklingen over tid. Tallene er nokså stabile. Som tabellen⁴ nedenfor viser, er det liten endring i antall over år, særlig når man ser på tallene for nyetableringer/nyregistreringer med 1-4 ansatte.

Antall foretak Kragerø kommune							
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nyregistreringer	Ingen ansatte	118	95	131	125	107	126
	1-4 ansatte	16	11	10	11	11	10
	5-9 ansatte	1	3	1	2	0	2
	10-19 ansatte	2	2	0	1	1	0
	20-49 ansatte	2	0	0	0	0	0
	50-99 ansatte	0	0	1	0	0	0
	100 - 249 ansatte	0	0	0	0	0	0
Nyetableringer	Ingen ansatte	114	91	128	120	102	124
	1-4 ansatte	11	7	9	9	9	9
	5-9 ansatte	1	3	1	1	0	1
	10-19 ansatte	2	1	0	0	1	0
	20-49 ansatte	1	0	0	0	0	0
	50-99 ansatte	0	0	0	0	0	0
	100 - 249 ansatte	0	0	0	0	0	0

2.2 Resultat og erfaringer

2.2.1 Resultat 2021

Samlet har omstillingsprogrammet bidratt til 34 arbeidsplasser i 2021⁵, hvorav 25 nye årsverk og 9 sikrede årsverk. Flere bedrifter er fremdeles berørt av koronapandemien, med sviktende marked etc. Andre bransjer er til sammenlikning ikke berørt i særlig grad, eks. bygg/håndverks- og anleggsbransjen. Etter fjoråret hvor ulike typer bistand fra omstillingsprogrammet i størst grad var med å sikre betydelig antall arbeidsplasser, er det

⁴ Kilde: [SSB 06104](#): Nye foretak og ansatte, unntatt offentlig forvaltning og primærnæringene, etter region, nyetablering/eierskifte, antall ansatte, statistikkvariabel og år.

⁵ Per 12. desember mangler det svar fra 20 bedrifter, av 52 spurte.

gledelig å se at man igjen bidrar til flest nye arbeidsplasser. Ved utgangen av 2021 ligger man godt an til å nå hovedmålet for omstillingsprogrammet for hele programperioden, som er å bidra til 150 nye/sikrede arbeidsplasser. Totalt har vi ved utgangen av 2021 bidratt til 145 arbeidsplasser, fordelt på 55 sikrede og 90 nye.

Av de 34 årsverkene omstillingsprogrammet har vært med å bidra til i 2021, er 27 innenfor satsingsområdet innovasjon og utvikling i eksisterende næringsliv. Tidligere har mesteparten av disse kommet som resultat av deltakelsen i bedriftsutviklings-programmet SMB-Utvikling eller bedriftsrådgivning som en oppfølging etter deltakelsen, men dette er ikke lenger like fremtredende.

Hovedfokus i 2021 har ellers vært å få i gang prosjekter og tiltak definert i handlingsplanen, og gjennom dette forsøke å nå målene innenfor de tre satsingsområdene i omstillingsplanen. Det har blitt jobbet med alle områdene, og bedriftsrettet aktivitet innen satsingsområdet innovasjon og utvikling i eksisterende næringsliv har særlig tatt seg opp i 2021 sammenliknet med tidligere i omstillingsperioden. Videre har det i 2021 vært prioritert å følge opp arbeidet med tiltakene i den felles reiselivsplanen for Kragerø.

Styret er godt fornøyd med framdriften i omstillingsprogrammet. Se vedlegg 8.2 for oversikt over totalt innvilgede tilsagn til konkrete prosjekter/tiltak.

2.2.2 Programstatusvurderingen

Det skal gjennomføres årlige programstatusvurderinger av omstillingsarbeidet. Dette er ikke en evaluering av arbeidet, men en egenvurdering gjennomført med ekstern prosessveileder. Vurderingene her er rettet mot forbedringspotensialet, og er således ikke en balansert beskrivelse av arbeidet i Kragerø. For Kragerø ble dette gjort for fjerde gang i 2021. Harald Husabø fra BDO AS ble benyttet som ekstern prosessveileder. Omstillingsstyret, styrets observatører og programleder deltok på programstatusvurderingen. Den ble gjennomført 28. oktober i Kragerø.

Hovedkonklusjonen fra vurderingen:

«Omstillingsprogrammet arbeider godt og har hatt god måloppnåelse. Det er registrert 111 nye og sikrede arbeidsplasser fram til utgangen av 2020. Måling for 2021 er ikke gjennomført foreløpig, målet per utgangen av 2021 er 123 nye og sikrede arbeidsplasser.

Programmet har opplevd økt tilgang av bedriftsrettede prosjekter i 2021 og det er stor andel nye bedrifter som søker. Dette har gjort at man har omprioritert midler for å støtte gode prosjekter og det gir et godt grunnlag for å nå arbeidsplassmålene. En av utfordringene i næringslivet er rekruttering av nye medarbeidere og er et hinder for vekst. Det bør vurderes hvordan man kan bidra sammen med næringsforeningen for å hjelpe i dette arbeidet, samtidig som man også får kartlagt hvilke kompetansetiltak som er relevante for bedriftene.

Det har vært jobbet godt med gjennomføringen av handlingsplanen i 2021 og samhandlingen med næringsforeningen og kommunen sitt ordinære næringsutviklingsarbeid fungerer godt. Det blir viktig for programmet å få på plass ny programleder for siste fase, og samtidig sikre en god prosess på overføring av struktur og metodikk inn i ordinært næringsutviklingsarbeid».

Rapporten inneholder også følgende konkrete anbefalinger:

- 1. Styrke kommunikasjon eksternt gjennom å trekke frem bedrifter som har fått støtte tidligere i omstillingsprogrammet, få fram effekt av bidrag i en lengre horisont.*
- 2. Følge opp hovedprosjekt næringsvennlig kommune som del av handlingsplan for 2022.*
- 3. Vurdere ytterligere spissing av innsatsområder i avslutningsperioden av omstillingsprogrammet, og spesielt aktivitet knyttet til attraktivitet.*
- 4. Avklare hvordan man skal rapportere sesongarbeidsplasser, innleid arbeidskraft(?) og prosjektstillinger som del av måloppnåelse på arbeidsplasser.*
- 5. Vurdere nye rekrutteringstiltak sammen med næringsforeningen i handlingsplanen 2022 for å støtte næringslivet sitt behov og som er et hinder for vekst.*
- 6. Vurdere kompetansekartlegging i handlingsplan for 2022 som grunnlag for å få fram behov og relevante tiltak for å få bedriftene til å delta på kompetansetiltakene.*
- 7. Definere hvordan man vil jobbe med bærekraft i omstillingsarbeidet og opp mot bedriftene som del av handlingsplan 2022. Hente erfaring fra Innovasjon Norge eller andre omstillingsområder på hvordan de har integrert bærekraft i sitt arbeid.*
- 8. Iverksette videre aktiviteter knyttet til videreføring av omstillingsarbeidet for å sikre en strategi på hvordan man vil sikre at metodikk og struktur fra omstilling videreføres inn i ordinært næringsutviklingsarbeid*

Omstillingsstyret vil jobbe med disse anbefalingene i 2022, og har inkludert noen av punktene konkret i handlingsplanen for 2022.

2.2.3 Erfaring og læring

Arbeidet i omstillingsprogrammet gir stadig nye erfaringer og nyttig læring. I Oxford Researchs midtveisevaluering av Kragerøs omstillingsprogram, som forelå i februar 2020, ble satsingen vurdert som vellykket i lys av tilgjengelig midler, operativ tidsperiode og omfanget av kommunens næringsliv. Resultatet ble vurdert som svært godt sammenliknet med andre omstillingsprogram, og det ble slått fast at bedriftsrettet innsats har vært svært viktig for å iverksette, fremskynde og oppskalere utviklingsaktivitet i bedriftene. Mange av bedriftene (91 %) meldte selv at de har styrket sin utviklingsevne som følge av støtten fra omstillingsprogrammet. Anbefalingen fra evalueringen var at det ikke er behov for vesentlige justeringer i programmet. Videre ble det vist til at det framover vil være viktigst å sikre fortsatt godt tilfang av prosjektsøknader fra næringslivet,

kombinert med tilbud om oppfølging av bedriftsprosjekter i form av sparring om utfordringer og muligheter i bedriften. Tilbud om rådgivning som supplement til økonomisk støtte ble vurdert å være hensiktsmessig for å sikre fremdrift i utviklingsaktiviteten. Det ble også anbefalt å utarbeide en plan for en prosess som skal avklare hvordan utviklingskompetansen som opparbeides i det kommunale apparatet kan ivaretas og videreføres etter avslutningen av omstillingsperioden. Første fasen i denne prosessen, forstudien, ble gjennomført i mai/juni 2021. Resultatet er lagt fram for omstillingsstyret i juni 2021 og for kommunestyret i september 2021. I utkastet til handlingsplan for 2022 er det avsatt midler til neste fase i denne prosessen.

Omstillingsstatusen skaper forventninger om å få til en positiv utvikling i Kragerø. Ekstra ressurser skaper gode rammevilkår til å drive et målrettet utviklingsarbeid, men er samtidig bare en av mange faktorer for å lykkes med å nå målene. Det er mye vi ikke kan kontrollere, og som påvirker resultatet av det arbeidet vi gjør. Det er viktig å fokusere på det vi har kontroll på, og bruke ressursene på de faktorene vi selv kan påvirke.

Samspillet mellom programleder for omstillingsarbeidet, kommunen og næringsaktørene i Kragerø må fungere dersom vi skal få til en ønsket utvikling. Det må skapes forståelse for aktørene sine ulike roller. I tillegg må forventningene til hverandre avklares, slik at de ulike interessene kan samordnes inn mot de målene som er satt. Dette arbeidet er sentralt i den løpende oppfølgingen av prosjektet «Næringsvennlig kommune», som ble gjennomført i 2018 og bl.a. førte til en plan for slik samhandling.

Omstillingsarbeidet er komplekst. Det krever både samhandling og ulik type kompetanse. Omstillingsorganisasjonen/programleder må ha fokus på framdrift i prosjektarbeidet og arbeidet med å nå målene. Til å gjøre det faglige arbeidet er vi avhengig av bistand fra eksterne aktører, i tillegg til egen kompetanse. Ulike kompetansetiltak for næringslivet må vurderes nøye sammen med næringsforeningen for å sikre relevans og deltakelse til tiltakene.

Arbeidet med å stimulere aktørene i kommunen til å foreslå gode ideer som kan bidra til videreutvikling av eksisterende næringsliv, eller til å utvikle nye bedrifter og arbeidsplasser, er en utfordrende og kontinuerlig prosess. Her må en være proaktiv og stimulere aktørene til å involvere seg. Omstillingsprogrammet har god støtte av kommunens næringsutvikler når det gjelder dette. For mange kan det være vanskelig å kombinere daglig drift og utviklingsarbeid. I prosjektet SMB-Utvikling har vi sett hvor viktig det er for det eksisterende næringslivet å etablere en varig kultur for å drive utviklingsarbeid. Dette er en forventet viktig effekt av omstillingsarbeidet.

Det kan aldri informeres for mye. Det er viktig å sikre kontinuerlig og god informasjon, både på et generelt nivå og for ulike målgrupper sine differensierte behov.

Kragerø har et velfungerende omstillingsstyre, bemannet med kompetent og engasjert personell. Dette er bl.a. dokumentert i rapport fra programstatusvurderingen og i Oxford Researchs midtveisevaluering. Sammensetningen av omstillingsstyret slik at det fortsetter å være en god ressurs i arbeidet er helt sentralt.

3. Satsingsområdene – status

3.1 Satsingsområde 1 – Reiseliv og opplevelsesnæring

3.1.1 Mål

Minst 20 nye arbeidsplasser innen satsingsområdet i Kragerø innen 2022. Periodisert vil målet se slik ut:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sum
Mål	0	5	1	2	5	7	20
Resultat	-	1	2	5	7		15
Avvik	-	-4	+1	+3	+2		

Delmål 2021:

- Støtte opp om definerte tiltak i Kragerøs reiselivsplan vedtatt i 2019, herunder bidra til igangsettelse av 2 fellesprosjekter/kompetansehevende tiltak
- Stimulere utviklingsevnen og prosjektutvikling i enkeltbedrifter
- Utløse min. 2 bedriftsutviklingsprosjekter innen reiseliv og opplevelsesnæring
- Bidra til 1 ny bedrift innen reiseliv og opplevelsesnæring

3.1.2 Strategier og prosjektportefølje

Strategier:

A. Reiselivsplan. Utvikle en helhetlig reiselivsplan for Kragerø.

B. Attraksjonsutvikling. Bedriftsrettede tiltak knyttet til utvikling av nye og eksisterende opplevelsesprodukter og Kragerø som opplevelsesarena.

C. Kompetanse. Bistå næringer i å avdekke behov og etterspørre kunnskap og kompetansehevende tiltak samt initiere og gjennomføre ulike tiltak.

D. Samhandling/ledelse. Bidra til å etablere møteplasser og nettverksarenaer. Styrke ledelsen av reisemålet gjennom forpliktende samarbeid.

E. Merkevarer. Utnytte potensiale i merkevarene Kragerø, Jomfruland og Munch.

En reiselivsplan forutsettes utarbeidet tidlig i omstillingsperioden. Når denne er klar må innsatsområdet revideres.

Prosjektportefølje:

I 2021 er det gitt støtte til fase 2 av arbeidet med å sertifisere Kragerø for «Merket for bærekraftig reisemål» (tiltak nr. 1 i reiselivsplanen [«Sammen for Kragerø mot 2030. Mål, strategier og tiltaksplan for utvikling av opplevelsesnæringen i Kragerø»](#)), som gjøres i regi av Kragerø næringsforening. Reiselivsplanen er en felles plan for næringsaktørene i Kragerø og Kragerø kommune, og er helt sentral for det videre arbeidet med å utvikle Kragerø som en helårs reiselivsdestinasjon i 2030, og for omstillingsprogrammets videre arbeid innenfor dette satsingsområdet. I tillegg til å støtte tiltak definert i planen, er det i 2021 også igangsatt 4 bedriftsrettede prosjekter og 1 tiltak, og støttet bedriftsrådgivning direkte til bedrifter.

3.1.3 Resultat

I 2021 har omstillingsprogrammet bidratt til 7 arbeidsplasser innenfor reiseliv- og opplevelsesnæring, hvorav 6 årsverk er nytt og 1 årsverk er sikret. I tillegg er det rapportert at omstillingsprogrammet har bidratt til 1 nyetablering; Kragerø badstuforening. Pandemien har rammet flere bedrifter hardt, og det er en krevende situasjon for de aller fleste aktørene innen reiseliv- og opplevelsesnæring. Kragerø er riktignok heldig som har mange ferierende nordmenn som kundegruppe, og mange innenlands hytteeiere, slik at man ikke er like hardt rammet av fraværet av turister fra utlandet.

Reiselivsplanen er styrende for omstillingsprogrammets satsingsområde, og det er satt av 0,5 mill. kroner til å støtte planens 20 konkrete tiltak fra handlingsplanen/budsjett 2021. Det er dokumentert grunnlag for at Kragerø skal kunne ta andeler av estimert vekst innen denne næringen framover, om en evner å følge planens anbefalinger. Tallfestet er det mål om at reiselivs- og opplevelsesnæringen i Kragerø skal kunne sysselsette over 600 flere innen 2030. Programleder følger dermed implementeringen av planen tett, og bidrar også i arbeidet der det er mulig og hensiktsmessig. Avsatt ramme i 2021 er betydelig mindre enn i 2020, som er begrunnet med en relativt stor bevilgning til 10 av planens tiltak mot slutten av året 2020, samt en vurdering i samarbeid med Kragerø næringsforening/destinasjonsutvikler av hva det var realistisk å igangsette utover disse i 2021.

Hovedfokus for dette satsingsområdet har i 2021 vært å fortsette å støtte arbeidet med å implementere reiselivsplanen, og tiltaksplanens tiltak som har vært relevante å arbeide med. Det er gitt støtte til fase 2 av arbeidet med å sertifisere Kragerø for «Merket for bærekraftig reisemål», som gjøres i regi av Kragerø næringsforening. De er godt i gang med å følge opp handlingsplanen som ble vedtatt og godkjent ved avslutning av fase 1 i desember 2020. Merkeordningen fra Innovasjon Norge er et verktøy med 104 indikatorer for strategisk planlegging, iverksetting og måling av arbeidet med bærekraftig reiselivsutvikling over tid. Dette er en stor jobb hvor både næring, lokalsamfunn

og kommunen må bidra. Arbeidet innebærer bl.a. arbeid med å forbedre lokal infrastruktur (parkering, gjestehavner, renovasjon etc.), lokalmatsatsing, miljøsertifisering i reiselivsbedrifter, informasjonsinnhenting og dialog med innbyggere, hytteeiere og besøkende/gjester m.m. I september 2021 ble det bl.a. gjennomført en innbyggerundersøkelse som gir nyttig innsikt i hvordan lokalbefolkningen opplever reiselivets påvirkning i Kragerø i dag, og hva de tenker om framtidig utvikling. Tidlig i november ble det gjennomført en møtearena mellom næringsliv og offentlige aktører, høstfest i regi av næringsforeningen, der bl.a. resultatet av innbyggerundersøkelsen ble lagt fram. Denne viste bl.a. holdningen til reiselivssatsingen og reiselivet i Kragerø er overveiende positiv. Hele 71 % er ganske/svært positive til reiselivssatsingen, og kun 10 % er negative. Over halvparten av innbyggerne mener reiselivet gjør Kragerø til et mer attraktivt sted å bo, og 82 % mener reiselivet er viktig for Kragerø mtp. arbeidsplasser og næringsutvikling. Samtidig mener også mange at det i sommersesongen er utfordringer knyttet til støy og press på infrastruktur og naturområder⁶. Dette jobber næringsforeningen og kommunen sammen om videre, særlig ifm. sertifiseringen av Kragerø som bærekraftig reisemål. Å jobbe med bærekraftsertifisering regnes som en forutsetning for å kunne være konkurransedyktig som destinasjon.

Utover bærekraftsertifiseringen er arbeidet med en rekke av de andre igangsatte tiltakene i reiselivsplanen videreført i 2021. Dette gjelder bl.a. vertskapssatsingen (tiltak nr. 5) med mål om å styrke destinasjonens vertskapsrolle. Det digitale vertskapskurset som ble lansert i 2020 er en del av dette, og kurset skal styrke alle som på en eller annen måte jobber i førstelinjen/er i kontakt med besøkende, i sin vertskapsrolle. Når det gjelder tiltak innen kompetanseheving (tiltak nr. 6) har næringsforeningen, med støtte fra Innovasjon Norge, gjennomført opplevelseskurs i november 2020 med digital oppfølgingsdag i februar 2021. Gjennom dette kurset fikk 12 reiselivsbedrifter bl.a. en innføring i opplevelsesøkonomien, bærekraftig reiselivsutvikling og hvilke drivkrefter som påvirker etterspørselen etter opplevelser. Denne kompetansen vil gjøre destinasjonen Kragerø og de enkelte aktørene mer konkurransedyktige, og øke tiltrekningskraften spesielt i skuldervesongene. Videre ble kurs innen *pakking, salg og distribusjon* gjennomført i september 2021.

Tiltaket som dreier seg om å bygge nye sesonger (tiltak nr. 2), og å starte med produktutvikling på høsten, er blitt noe bremsset som følge av pandemien – men er også i gang. For å realisere flere «bookbare» opplevelser utenom sommersesong er næringsforeningen i tett dialog med opplevelsesaktører innenfor kajakk, sjørret fiske, terrengsykkel, gocart og guidede turer i skjærgården, i byen eller innen kunst og kultur. Som et ledd i dette arbeidet fikk også næringsforeningen støtte fra Norges Forskningsråd til et prosjekt med hovedmål om å etablere et reiselivsnettverk, der formålet var å styrke FoU-

⁶ Hele rapporten fra innbyggerundersøkelsen kan leses her: <https://www.kragero-nf.no/wp-content/uploads/Rapport-innbyggerundersokelse-Kragero-hoyoppløslig.pdf>

innsatsen knyttet til utvikling av bærekraftige opplevelsesprodukter i kyst og skjærgård utenfor Kragerø hele året. Sluttrapport er nå sendt, som innebærer å søke om videre støtte til følgende to prosjekter; *Fremtidens ullsti* (et prosjekt som skal se på mulighetene for å utvikle stibyggingmateriale av saueull. Sauebonde i samarbeid med reiselivsaktører, stisykkelmiljøer, FoU-aktører og kommune) og *Kragerø under vann* (et prosjekt under utvikling, som skal forankres hos aktører utover høsten. «Kragerø under vann» kan være en felles paraply/merkevare for natur-, kunnskaps- og matopplevelser som tilbys av aktører for sjøbaserte opplevelser i Kragerø. Hittil er det jobbet fram fire potensielle underprosjekt: Undervannslandskapet – Dykkerguide – Sjømat/Årshjulet –Plussturisme).

Når det gjelder destinasjonens visuelle profil og digitale synlighet (tiltak nr. 4,7,9 og 15) jobber næringsforeningen kontinuerlig med å forbedre innholdet på www.visitkragero.no. Nettsidens aktivitet fra besøkende kartlegges slik at man i større grad vet hva kunden leter etter. Visit Kragerøs nettsider er godt besøkt, og det har bl.a. vært en betraktelig økning i interessen for den digitale arrangementskalenderen sammenlignet med i fjor. I tillegg er det laget noen nye sider som man ikke har tall fra i fjor å sammenligne med, men som har vært godt besøkt. Blant de mest besøkte av disse er *Kragerø med barn* og *Topp 10 aktiviteter*. Logoen til Visit Kragerø er blitt oppfrisket noe for å være mer gjenkjennbar og synlig på digitale flater. Høsten 2021 er det også blitt arbeidet med utviklingen av en egen bookingløsning for de aktørene som ikke har dette per i dag, som vil integreres på nettsiden. Videre har destinasjonsutvikler deltatt på Norwegian Travel workshop (digitalt arrangement i 2021) i april (tiltak nr. 14), som har bidratt til flere møter og samarbeidsavtaler med ulike turoperatører. Næringsforeningen samarbeider også tett med Visit Telemark om markedsføring og aktiviteter, eksempelvis TV2s Telemarksveka hvor vi fikk se to lokale bedrifter (Kragerø Sjømat og Nordraak Matverksted) servere «scary seafood» til de to «Farmen-kjendisene» Lasse Matberg og Terje Sporsem.

Videre ble det arrangert et bransjetreff (del av tiltak nr. 11) i juni, som et kick-off før sommersesongen. Her var et 50-talls reiselivsaktører samlet og fikk servert smakebiter fra kreative sjeler, prosjekter og lokalmat produsenter. Reiselivsaktørene ble orientert om status for arbeidet med reiselivsplan og bærekraftsertifisering, fikk en presentasjon av kursholder i vertskapskurset om vertskapsrollen, og fikk delt informasjon om hverandres tilbud av Kragerøopplevelser. Avslutningsvis ble Sparebanken Sør sin pris for «Årets attraksjonsutvikler» delt ut for første gang. Prisen har som mål å heie fram aktører som er nyskapende og som videreutvikler Kragerøs attraksjonskraft, og gikk til Nordraak matverksted v/Stig Lieberg.

Utover oppfølgingen av reiselivsplanens tiltak er det innenfor satsingsområdet innvilget støtte til 4 bedriftsrettede utviklingsprosjekter, som alle handler om attraksjonsutvikling. Det ene er et kompetansehevingstiltak for flere aktører i Kragerø innen bygging av sykkelstier, i regi av Varmslåtta Gård AS. Videre har

Kragerø Taxibåt AS fått støtte til å utvikle salgbare skjærgårdsopplevelser, Nordraak matverksted/Det gule huset AS har fått støtte til et utviklingsprosjekt som vil styrke bedriftens satsing innen måltidsopplevelser, og Kragerøparken AS har fått støtte til utforming av en helhetlig plan/konseptutvikling for den videre utviklingen av Kragerø Action Park. Så er det også gitt støtte til miljøsertifisering hos Kragerø Taxibåt AS, som per mai klarte å sertifisere bedriften til Blått Flagg-ordningen, som kun en av to båtbedrifter i Skandinavia.

I tillegg har det vært stor aktivitet innen bedriftsrådgivning direkte til bedrifter som ønsker å videreutvikle sitt opplevelsestilbud, eller utvikle nye opplevelser. Dette er finansiert delvis fra rammen på 100 000 kroner som styret bevilget fra budsjett 2020, i tillegg til at det er brukt 40 000 kroner av rammen på 100 000 kroner satt av i 2021. I 2021 har 14 ulike bedrifter innen reiseliv- og opplevelsesnæringen mottatt støtte til bedriftsrådgivning. Bedriftene har mottatt alt fra noen få timers rådgivning til 10-25 timer per bedrift. De aller fleste har mottatt bedriftsrådgivningen fra Telemark næringshages rådgivere med kompetanse innen reiseliv/destinasjonsutvikling, digital synlighet, identitetsbygging m.m. Tilbakemeldinger fra bedriftene viser at de fleste mener rådgivningen har vært verdifull, har gitt økt faglig trygghet og ny giv/motivasjon til videre arbeid. Per desember 2021 gjelder dette følgende bedrifter: Kragerøparken AS, Varmslåtta gård AS, Nordraak matverksted/Det gule huset AS, Kragerø Sportell & Appartements AS, Kragerø Faste Billedgalleri, Jomfruland gård, Kjeholmen-prosjektet, Øytunet AS, Chef Marroquin (ENK), Kragerø Rib AS, Miljøgården AS, Portør pensjonat, Sykkelknut AS, Sveivdokka gård Erling Ballestad (ENK).

Videre har det for bedrifter spesielt innen denne næringen vært mulig å søke ekstraordinære kompensasjonsmidler som følge av covid-19 fra kommunens næringsfond, i 2021. Kommunen har fått tildelt ca. 6,3 mill. kroner i tre runder, øremerket lokale bedrifter som har vært særlig hardt rammet av smittevernstiltak, eller som har falt helt eller delvis utenfor de generelle nasjonale kompensasjonsordningene. Det har også vært mulig å tildele støtte til destinasjonsselskaper og andre fellestiltak for reiselivet, og slik støtte er gitt til fire fellestiltak; utvikling av felles bookingløsning for mindre aktører, fellesprosjekt for miljøsertifisering av reiselivsbedrifter, utbedring av offentlig toalett ifm. kyststien på Stangnes samt utredning av offentlig toalett, padlehuks i Skutevikkilen på Gumøy og stimerking på Skåtøy.

Oppsummert har det vært stor aktivitet innen satsingsområdet, og høyere enn man kanskje kunne forvente når denne delen av næringen er blitt hardt rammet av restriksjonene ifm. covid-19. Med egen destinasjonsutvikler i næringsforeningen, og prosjektleder for arbeidet med å sertifisere Kragerø som bærekraftig reisemål, er det god driv i arbeidet med å følge opp reiselivsplanen. Til tross for at pandemien har bremsert en del av fremdriften innen dette satsingsområdet, anses omstillingsprogrammet å være i rute når det gjelder

måloppnåelse. Vi ligger trolig an til å nå målsetningen om å bidra til 20 årsverk innen 2022.

3.2 Satsingsområde 2 – Innovasjon og utvikling i eksisterende næringsliv

3.2.1 Mål

Minst 130 nye arbeidsplasser innen satsingsområdet i Kragerø innen 2022.

Periodisert vil målet se slik ut:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sum
Mål	0	10	15	45	40	20	130
Resultat	-	19	44	40	27		130
Avvik	-	+9	+29	-5	-13		

Delmål 2021:

- Stimulere utviklingsevnen og prosjektutvikling i enkeltbedrifter
- Utløse 2 bedriftsutviklingsprosjekter innen eksisterende næringsliv
- Bidra til 1 ny bedrift innen eksisterende næringsliv
- Igangsette 1 fellesprosjekt/kompetansehevende tiltak innen eksisterende næringsliv
- Videreutvikle samhandlingsarena for og i samarbeid med næringslivet

3.2.2 Strategier og prosjektportefølje

Strategier:

F. Proaktivt arbeid. Proaktivt arbeid mot eksisterende næringsliv for å høyne ambisjoner, avdekke utviklingspotensial og mulige knoppskytinger samt identifisere utviklingsprosjekter.

G. Bedriftsrettede tiltak. Støtte ulike bedriftsrettede tiltak med utgangspunkt i ideer fra bedriftene.

H. Nettverk og klynger. Økt konkurransekraft gjennom å bidra til å utvikle og holde liv i samhandlingsarenaer for lokalt næringsliv samt etablere relevant nettverk med eksterne nærings- og kompetansemiljø.

I. Kompetanse. Bistå i å avdekke behov og etterspørre kunnskap og kompetansehevende tiltak samt initiere og gjennomføre ulike tiltak

Prosjektportefølje:

Hovedfokus for dette innsatsområdet har i 2021 vært bedriftsrettet støtte, og særlig støtte til utviklingsprosjekter i enkeltbedrifter. Det har vært stor pågang fra bedrifter som har ønsket å søke om støtte til ulike prosjekter, og mange har også blitt veiledet til andre offentlige støtteordninger som fylkeskommunens BIO-midler eller Innovasjon Norges ordninger. Det er i 2021 innvilget støtte til 10 bedriftsrettede utviklingsprosjekt. Utover dette har flere bedrifter fått støtte til bedriftsrådgivning.

3.2.3 Resultat

I 2021 har omstillingsprogrammet bidratt til 27 arbeidsplasser, hvorav 19 nye og 8 sikrede, innenfor innovasjon og utvikling i eksisterende næringsliv. Bidraget til arbeidsplasser er nokså jevnt fordelt mellom bedrifter som har deltatt i bedriftsutviklingsprosjektet SMB-Utvikling, og bedrifter som har mottatt annen form for støtte. I 2021 har ikke omstillingsprogrammet bidratt til nyetableringer innen dette satsingsområdet.

Hovedfokus for dette satsingsområdet har i perioden vært bedriftsrettet støtte i form av å støtte utviklingsprosjekter etter søknad fra enkeltbedrifter. Til sammen er det støttet 10 prosjekter. Dette er hos bedriftene Snero AS (produktlansering), FutureExchange AS (digitalisering/samhandelsplattform for bedrifter), Kai Tveit AS (produktutvikling/markedsføring), Tinas Wok AS (digitaliseringsprosjekt), Theknitring AS (markedsføring/produktlansering), Boaten AS (digitaliseringsprosjekt båtopplag), Brekka & Kjølseth Designs AS (produktutvikling/markedsføring), Lød AS (produktutvikling/markedsføring) forstudie Marinex AS (universell ladestasjon på sjø/vann) og Laagasken ENK (ridebukse med padding). Med smittevernrestriksjoner i hele 1. halvår har det vært et krevende år å skulle følge opp delmålet om å bidra til møteplasser mellom kommune og næringsliv, men omstillingsprogrammet har forsøkt å delta på enkelte arrangementer som Kragerø næringsforening har arrangert. Dette har vært digitalt informasjonsmøte om ny E18 og utviklingsprosjekt Kragerø næringspark i januar, kick-off for reiselivsbransjen i juni, dialogmøte om ny E18 i august, møte i industrinettverket i september og høstfest i november.

Utover dette ble det i handlingsplanen 2021 videreført en ramme til å støtte bedriftsrådgivning, både for bedrifter som har deltatt i utviklingsprogrammene SMB-Utvikling (i 2018 og 2020), og andre bedrifter dette kunne være relevant for mtp. å komme nærmere realisering av bedriftenes tiltak for vekst og utvikling. Bedriftene melder tilbake at de har god nytte av å bli utfordret av eksterne rådgivere, få sparring og hjelp til å øke ambisjonene samt prioritere og iverksette nye satsinger. Hittil har 17 bedrifter mottatt støtte til bedriftsrådgivning fra omstillingsprogrammet siden 2018 innen en samlet ramme på 540 000 kroner. Av disse har 10 fått støtte i 2021, og rammen avsatt for 2021 er benyttet fullt ut. Bedriftene som har mottatt støtte til rådgivning i 2021 er Fiber.no AS, Lift- og maskinutleie AS, B45 Anlegg AS, Vestmar Production/O-mech AS, Fiskebeinparkett AS, NF Kafé Edvard, TBU Kragerø AS (under

etablering), Laagasken ENK, Diloromkhon Abdukhamidova (under etablering) og Therese Brendeland (under etablering).

Det har også i 2021 vært god aktivitet i forprosjektet kommunen fikk støtte til i november 2020, om mulig opprettelse av utviklingsselskap for Kragerø næringspark. Prosjektet gjennomføres i samarbeid med Drangedal kommune og Vekst i Grenland. Visjonen er en næringspark med aktører som trekker i samme retning, og som bidrar til at parken framstår bærekraftig, attraktiv, innovativ og offensiv. Målet er å utrede mulighetene for en større samlet og koordinert satsing i næringsparken, og å undersøke interessen for etablering og krav til tilbud i næringsparken. I 2021 har man i prosjektet gjennomført en kartlegging av interessentene og deres situasjon. Arbeidet med utviklingen av Kragerø næringspark har blitt påvirket av planarbeidet for ny E18 fra Dørdal til Tvedestrand. Planarbeidet for ny E18 har tatt lengre tid enn opprinnelig planlagt. Forslag til reguleringsplan ble lagt til høring i sommer i de åtte kommunene som samarbeider om planarbeidet. Høringsfrist var midten av september og det har kommet flere innsigelser til planen fra berørte parter. Etter nåværende plan skal endelig trasevalg og godkjenning av reguleringsplan for denne veistrekningen skje i løpet av 1. kvartal 2022. Dette har medført at arbeidet i kommunen med områdeplan for næringsparken har blitt forskjøvet grunnet ressursbegrensninger i kommunen. Kommunen bevilget midler til arbeidet med områdeplan i juni med inntil 1,5 mill. kroner, og prosjektleder for dette er SWECO. I parallell har prosjektet arbeidet videre sammen med aktørene for å konkretisere de arealene som de ønsker å få realisert gjennom dette planarbeidet. Dette vil kunne danne grunnlaget for et mulig utviklingsselskap. Rapporten fra forprosjektet vil gi rammene for den framtidige utviklingen både av næringsarealer og infrastruktur som trengs for å være et attraktivt område for etableringer av framtidens bærekraftige næringer.

Oppsummert oppfatter programleder at arbeidet er i henhold til planen, og med mer bedriftsrettet aktivitet enn forventet, for dette satsingsområdet. Som følge av dette har også styret valgt å omdisponere noe midler fra andre strategier (kompetanse, nettverk og klynger) for å finne rom til flere bedriftsrettede tiltak. Når det gjelder kompetansehevende tiltak har en rekke bedrifter blitt veiledet mot fylkeskommunens tilskuddsordning for bedriftsintern opplæring (BIO-midler), og fem Kragerøbedrifter har fått støtte fra denne ordningen i 1. halvår 2021⁷. Når det gjelder delmålene er de fleste nådd, med unntak av å bidra til 1 nyetablert bedrift samt igangsette et fellesprosjekt/kompetansehevende tiltak.

⁷ Muligens flere etter tildelingen i november?

3.3 Satsingsområde 3 – Bosteds- og næringsattraktivitet

3.3.1 Mål

Satsingsområdet er ikke målsatt med resultatmål, men det er et avgjørende område å arbeide med for å skape en varig endringskultur og positiv utvikling i Kragerø. Satsingsområdet vil i hovedsak være et kommunalt ansvar.

Omstillingsorganisasjonens rolle vil være knyttet til å øke kunnskapsgrunnlag, påpeke behov og initiere prosesser overfor kommunen.

Delmål 2021:

- Utrede framtidig modell for lokalt næringsutviklingsarbeid
- Gjennomføre 1 tiltak/prosjekt som bidrar til å tilrettelegge for en sterk innovasjons- og entreprenørskapskultur
- Følge opp hovedprosjekt næringsvennlig kommune og etablert lokalt innovasjonsmiljø
- Bidra til min. 1 prosjekt/tiltak innen bostedsattraktivitet spisset mot målgruppe i etableringsfase
- Gjennomføre kommunikasjonstiltak iht. kommunikasjonsplanen
- Videreutvikle/støtte faste møteplass mellom kommune og næringsliv
- Igangsette 1 prosjekt innen infrastruktur

3.3.2 Strategier og prosjektportefølje

Strategier:

J. Kartlegging og planlegging. Med utgangspunkt i kommunale mål og planer kartlegges og initieres tiltak med mål om å oppnå ønsket befolkningsutvikling og demografisk profil

K. Etablererkultur og ungdomssatsing. Motivere til entreprenørskap og innovasjon gjennom hele oppvekstløpet. Engasjere og stimulere endringsagenter og kreative miljø. Utvikle entreprenørferdigheter gjennom å initiere, legge til rette for og gjennomføre ulike kompetansehevende tiltak

L. Attraktivitet. Utvikle kommunen som næringsvennlig kommune og styrke næringsutviklingstjenestene overfor næringslivet. Markedsføre Kragerø som en kommune det er attraktivt å drive næring i, attraktiv å arbeide i og attraktiv å bo i.

M. Samarbeid og nettverk. Stimulere og hjelpe gründere og lokalt næringsliv til videre utvikling og vekst gjennom etablering av innovasjonsmiljø som næringsklynge, eksisterende inkubatortilbud samt å motivere til / utnytte bruk av lokale mentorresusser

N. Infrastruktur. Utvikle konkurransedyktig og hensiktsmessig infrastruktur relatert til ønsket utvikling

Prosjektportefølje:

I 2021 er det igangsatt to prosjekter i regi av omstillingsprogrammet innen dette satsingsområdet. Det ene er en forstudie i prosjekt videreføring av omstillingsarbeidet/utrede framtidig modell for lokalt næringsutviklingsarbeid, og det andre er et prosjekt rettet mot målgruppen unge/småbarnsforeldre med sikte på å øke bostedsattraktiviteten. Utover dette er det satt av en egen ramme til kommunikasjons tiltak, som er fulgt opp gjennom året iht. vedtatt kommunikasjonsplan.

3.3.3 Resultat

I 2021 har det hovedsakelig vært arbeidet med kommunikasjonsarbeid med sikte på å fremheve Kragerøs bosteds- og næringsattraktivitet, i tillegg til arbeidet innen delmålet om å utrede framtidig modell for lokalt næringsutviklingsarbeid.

Forstudien i prosjekt videreføring av omstillingsarbeidet/utrede framtidig modell for lokalt næringsutviklingsarbeid, med Anders Wengen i Tinkr AS som prosjektleder, ble gjennomført i mai/juni 2021. Forstudien har bestått av et omfattende innsiktsarbeid, med dokumentgjennomgang og intervjuer med nøkkelpersoner, samt to arbeidsverksteder med representanter fra næringsliv og kommune. Rapporten fra forstudiet ble levert i slutten av juni, og ble presentert for omstillingsstyret i juni og kommunestyret i september. Formålet var å få en forståelse for muligheter og utfordringer som er erfart i omstillingsarbeidet hittil, å kartlegge behov og utfordringsbildet i regionen og dels lære fra andre omstillingsprogram sine erfaringer fra tiden etter omstillingsstatus. Forstudien presenterer innspill og forslag som skal danne grunnlag for videre utvikling og konkretisering av en framtidig modell for lokalt næringsutviklingsarbeid. Det tas sikte på å starte opp neste fase i prosessen, forprosjektet, tidlig i 2022.

Det har vært gjennomført 1 prosjekt rettet mot målgruppen unge/småbarnsforeldre med sikte på å øke bostedsattraktiviteten. Det er arbeidet med en markedsførings- og kommunikasjons-manual for Kragerø kommune, spisset mot å framheve Kragerøs bosteds- og næringsattraktivitet og særlig målgruppen i etableringsfasen. Her har kommunikasjonsfirmaet Valen-Utvik AS vært engasjert som prosessveileder for en arbeidsgruppe bestående av kommunalt ansatte og ansatte i Kragerø næringsforening. I juni 2021 ble det levert en kommunikasjonsmanual for Kragerø kommune, som et utgangspunkt for kommunens arbeid med kommunikasjon – særlig via kommunens Facebook-side. Det er allerede i løpet av tiden prosjektet har pågått skjedd forbedringer i hvordan kommunen presenterer innholdet sitt på Facebook, og det skal lages konkrete interne planer for innholdsproduksjonen framover. I dette arbeidet gir også undersøkelsen blant kommunens unge voksne i alderen 20-45 år, som ble gjennomført mai/juni 2020, nyttige innspill til kommunikasjonsarbeidet og hva som kan vektlegges mer framover.

Når det gjelder forprosjektet kommunen fikk støtte til i oktober 2020, vedr. kartleggingsarbeid for innføring av byggegrenser i strandsonen, har det foreløpig vært liten aktivitet. Målet med prosjektet er at et slikt kartleggingsarbeid vil

legge grunnlaget for en mer forutsigbar situasjon for både innbyggere, periodebeboere og næringsaktører, samt for kommunens egen forvaltning av strandsonen. Før forprosjektet kunne startes opp har det vært nødvendig å sette i verk andre tiltak i enhet Bygg og areal i kommunen, som har vært mer akutt. Arbeidet med ny E18 har bl.a. i sum tatt en 100% ressurs, som har medført lavere kapasitet til alle andre oppgaver i enheten. Det har våren 2021 vært jobbet med å ansette flere byggesaksbehandlere, en planlegger samt innhentet konsulentbistand for å hente inn etterslep av saker til behandling i denne enheten. Det er også anskaffet en plankonsulent som skal ha prosjektlederansvar for rullering av kommuneplanens arealdel. Det forventes at forprosjektet vedr. byggegrenser i strandsonen vil komme i gang kort tid etter at prosjektleder starter i desember 2021. Når det gjelder saken med å få de fleste reguleringsplaner inn i kommuneplanen igjen, har det vært arbeidet med dette i 1. halvår slik at reguleringsplanene per juni igjen ble gjeldende uendret, og utfordringen man har hatt med kommuneplanens arealdel er løst. I tillegg har fylkeskommunen startet sitt arbeid med kystsoneplanen for Vestfold og Telemark, som Kragerø er en del av. Arbeidet med Kystsoneplanen vil hjelpe kommunen med å finne gode løsninger i strandsonen som statsforvalter vil akseptere når kommunen skal sende sin egen plan på høring. Det vil gjennom denne prosessen bli lagt opp til bred dialog mellom kommunene og statlige myndigheter.

Forprosjektet med å starte kartlegging for innføring av byggegrenser, er fortsatt et tiltak som vil bidra til å få på plass byggegrenser raskere. Grunnen til det er at kommunen med denne støtten kan komme raskt i gang med kartleggingsarbeidet slik at en temaplan/delplan kan utarbeides tidligere enn en ny kommuneplanens arealdel, heretter kalt KPA. KPA skal rulleres og planprosessen tar normalt 2 år. En delplan der byggegrense i strandsonen er eneste tema vil kunne ta vesentlig kortere tid å utarbeide. Forutsetningen er at kommunen kommer i gang med kartleggingsarbeid rundt årsskiftet. Med tanke på forsinkelsen som har vært, er det viktigere enn noen gang å få på plass byggegrenser i strandsonen så raskt som mulig. Kragerø kommune vil selv finansiere den arealplanleggingen som kommunen har ansvar for. Forprosjektet om byggegrenser i strandsonen vil hjelpe kommunen med å gi næringslivet og privatpersoner en mer forutsigbar situasjon på et langt tidligere tidspunkt enn gjennom rullering av KPA.

Utfordringene ved enhet for bygg/areal i kommunen har også vært grunnen til at man i regi av omstillingsprogrammet har ønsket å avvente oppfølgingen av status for samarbeidet mellom kommunen og næringslivet, i tråd med prosjekt næringsvennlig kommune, i påvente av at tiltakene gjennomført i enheten får noe tid til å virke.

Utover dette har det også vært aktivitet i ungdoms- og medvirkningsprosjektet *Generasjonsarkitektene*, som fikk tildelt støtte i 2020 iht. delmålet om prosjekt innen bostedsattraktivitet. Forstudien i dette prosjektet ble gjennomført høsten

2020, og etter planen skulle forprosjektet starte i 1. halvår 2021. Dette forprosjektet ble, etter søknad fra initiativtakerne, omdefinert til et sommerprosjekt for sommeren 2021. I tillegg til ungdomsdrevet kafédrift, har elever ved Kragerø ungdomsskole vært engasjert i forkant av sommerferien ifm. valgfagene «Redesign» og «Produksjon av varer og tjenester», og har bl.a. vært med å planlegge ulike sommerarrangementer. Ungdommer har vært inkludert i prosjektet fra starten av, og har fått mulighet til å påvirke utviklingen av innhold i aktivitetene og å opparbeide seg ny kompetanse innen medvirkning og designprosesser.

Av rammen på inntil 100 000 kroner til omstillingsprogrammets kommunikasjons tiltak er 80 105 kroner benyttet i 2021. Rammen ble redusert til 86 630 kroner mot slutten av året, da man så et større behov for å prioritere økt ramme til bedriftsrettet tilskudd enn til kommunikasjons tiltak. Av kommunikasjons tiltak er det produsert tre videoer publisert på omstillingsprogrammets Facebook-side om ulike deler av omstillingsprogrammets aktivitet, noe kostnader til tradisjonell annonsering i KV (næringsmagasinet i januar) og innholdsmarkedsføring i magasinene Det skjer i Kragerø og Sannidalsmagasinet.

Oppsummert har det vært arbeidet mest med de to prosjektene vedr. videreføring av omstillingsarbeidet og markedsførings- og kommunikasjonsmanual for Kragerø kommune, innenfor dette satsingsområdet i 2021. Det har vært aktivitet i nevnte prosjekt iht. delmålet om ungdomssatsing, men lite aktivitet når det gjelder delmålene for innovasjons- og entreprenørskapskultur, infrastruktur og oppfølging av prosjektet næringsvennlig kommune. Styret har også vurdert det som mer relevant å omdisponere budsjettmidler fra disse strategiene i handlingsplanen, til fordel for å kunne støtte mer bedriftsrettet aktivitet, enn å sette i gang prosjekter/tiltak innen de nevnte strategiene.

4. Organisering og drift

4.1 Organisasjonsform og eierskap

Omstillingsprogrammet er et kommunalt prosjekt, der programleder er plassert i kommunedirektørens stab. Kommunestyret er eier.

4.2 Omstillingsstyret

- Grunde W. Knudsen, ordfører (styreleder)
- Hege B. Lier, politiker opposisjon
- Henriette Fluer Vikre, politiker posisjon
- Janna Pihl, daglig leder Kragerø næringsforening
- Even Hæhre Ødegaard, daglig leder Steintransport AS og styremedlem i Kragerø næringsforening
- Marianne Harg, sivilingeniør/bedriftsrådgiver, bosatt i Skien
- Tone Mari Flatland, statsautorisert revisor Ernst & Young Kragerø
- Kristin Clemmensén, selvstendig næringsdrivende, bosatt i Porsgrunn
- Staale C. Gundersen, Sparebanken Sør og representant for lokalbankene

I tillegg har styret følgende observatører med møte- og talerett: Kommunedirektør Inger Lysa/Dag Willien Eriksen (ny fra september 2021), Anne Helgesen fra Innovasjon Norge, Sindre Larsen Melås/Hans Jacob Edvardsen (ny fra oktober 2021) fra Vestfold og Telemark fylkeskommune og kommunens næringsrådgiver Geir Lia.

Det har vært avholdt fem møter i omstillingsstyret 1. halvår 2021 (hvorav fire digitalt via Teams), og tre i 2. halvår 2021. Programstatusvurdering og styreseminar om handlingsplan 2022 ble gjennomført tilknyttet to av de tre møtene hhv. den 28. oktober og 25. november 2021.

4.3 Samarbeidsrelasjoner

Programleder samarbeider i utstrakt grad med kommunens administrasjon og næringsrådgiver, Innovasjon Norge (omstilling) og daglig leder i Kragerø næringsforening. I tillegg samarbeider vi med fylkeskommunen, Innovasjon Norge Vestfold og Telemark og andre omstillingskommuner.

4.4 Administrasjon og drift

Det er ansatt én person i administrasjonen, som programleder. Kommunens regnskaps- og arkivsystemer brukes, og programleder får bistand i dette.

5. Kommunikasjon

Iht. kommunikasjonsstrategien for omstillingsprogrammet, har programleder orientert formannskapet om arbeidet i februar ifm. årsrapportering for 2020 og handlingsplan for 2021. Fylkeskommunens hovedutvalg for næring og reiseliv fikk også en orientering fra programleder om omstillingsprogrammet i februar. I juni fikk Kragerø besøk av distrikts- og digitaliseringsminister Linda H. Helleland, som fikk høre om erfaringene fra omstillingsarbeidet hittil, samarbeidet med næringsforeningen, i tillegg til erfaringene fra to av bedriftene som har fått støtte fra programmet. Kommunestyret fikk videre en status fra omstillingsprogrammet ifm. halvårsrapportering i september 2021, der prosjektleder Anders Wengen fra Tinkr AS også presenterte sluttrapporten fra forstudien vedr. videreføring av omstillingsarbeidet/fremtidig modell for næringsutviklingsarbeidet. Det har ikke vært mulig å få til bedriftsbesøk ifm. møtene i omstillingsstyret i 1. halvår. Ifm. møtet i august og november 2021 ble det gjennomført bedriftsbesøk. Utover dette er praksisen med korte bedriftspresentasjoner fra bedrifter som har søkt om støtte fra omstillingsmidlene, blitt videreført så langt det har vært mulig. Facebook-siden er benyttet for aktiv og målrettet informasjon med relevant informasjon. Lokalavisa KV har omtalt omstillingsprogrammet i flere nyhetssaker i 2021, og formannskapet holdes fortløpende orientert gjennom tilgang til styreprotokoller. Se også mer detaljert informasjon om kommunikasjonsarbeidet i 2021 under omtalen av innsatsområde 3 Bosteds- og næringsattraktivitet, der kommunikasjon er inkludert i strategien *L. Attraktivitet* (jf. også oversikt i vedlegg 8.1).

6. Finansiering og innvilgningsstatus 2021

Omstillingsarbeidet er ved oppstarten av programmet estimert finansiert slik, i 1000 kroner:

Finansieringskilde	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sum
Stat/fylkeskommunen*	1 600	2 156	2 700	2 700	3 200	3 900	16 256
Kommunen	500	750	750	750	750	750	4 250
Annet (renter, mv)							
SUM TILSKUDD	2 100	2 906	3 450	3 450	3 950	4 650	20 506

*Forutsetter tildeling gjennom de årlige statsbudsjettene og fordeling videre fra Vestfold og Telemark fylkeskommune. Rammene kan bli endret.

Tildelingen for 2021 fra Vestfold og Telemark fylkeskommune var på 3,2 mill. kroner. I 2020 ble ikke totalt budsjettsum innvilget i sin helhet til ulike prosjekter/tiltak, slik at man kunne overføre ca. 80 000 kroner av ubenyttet ramme til budsjett 2021. Samlet budsjett på 4 030 549 kroner ble fordelt per satsingsområde på følgende måte:

Innsatsområde	Avsatt ramme til prosjekter
Reiseliv og opplevelsesnæring	1 100 000
Innovasjon i eksisterende næringsliv	1 270 000
Bosteds- og næringsattraktivitet	500 000
Prosjektarbeid	875 000
Administrasjon	285 549
<i>Sum prosjektarbeid og administrasjon*</i>	<i>1 160 549</i>
Sum	4 030 549

Det ble foretatt noen omdisponeringer mellom satsingsområdene/-budsjettpostene i løpet av 2021, som framkommer av regnskapsoversikten under punkt 7.

Midlene er benyttet til innvilgning av tilsagn til ulike prosjekter/tiltak innen følgende satsingsområder i 2021:

Vedtatte tilsagn per innsatsområde	2021
Innsatsområde 1 Reiseliv og opplevelsesnæring	915 875
Innsatsområde 2 Utvikling næringsliv	1 428 450
Innsatsområde 3 Bosteds- og næringsattraktivitet	253 475
Omstillingsprog. Prosjektarbeid (regnskap)	859 396
Omstillingsprog. Administrasjon (regnskap)	186 178
Tilbakeførte midler fra avsluttede enkeltprosjekter	68 312
Netto innvilgning fra omstillingsprogrammet (tilsagn fratrukket tilbakeførte midler)	3 711 686

Totale tilsagn innvilget fra omstillingsstyret, inkludert midler benyttet til administrasjon og prosjektarbeid (regnskapstall), er ca. 3,7 mill. kroner for 2021. Nedenfor vises oversikt over totalt innvilget finansiering til omstillingsprogrammet i 2021, og hva vi har av ubenyttet ramme ved utgangen av året (differansen mellom innvilget finansiering inn til programmet og innvilgede tilsagn ut fra programmet):

Innvilget finansiering til omstillingsprogrammet	2021
Regionale omstillingsmidler TFK 2020	3 200 000
Kommunal egenandel 2020	750 000
<i>Overført ubenyttede midler fra 2020</i>	<i>80 549</i>
Totalt tilgjengelige midler	4 030 549

Ubenyttet ramme (innvilgede midler fratrasket totale tilsagn)	2021
Ubenyttet ramme (til overføring budsjett 2022)	318 863

Med totalbudsjett for 2021 på ca. 4 mill. kroner har vi et mindreforbruk på ca. 300 000 kroner som kan benyttes i 2022. For regnskapstall, hva som er utbetalt av tilsagn og innbetalt av forventet finansiering, vises det til kapittel 7 Regnskap.

7. Regnskap omstillingsprogrammet 2021

Regnskapet er revisorbekreftet per xx. januar 2022.

Kostnader per satsingsområde	Regnskap per 31.12.2021	Budsjett 2021	Avvik budsjett- regnskap
Satsingsområde 1 Reiseliv og opplevelsesnæring	298 326	1 100 000	801 674
Satsingsområde 2 Utvikling næringsliv	1 103 703	1 370 000	266 297
Satsingsområde 3 Bosteds- og næringsattraktivitet	373 580	400 000	26 420
Omstillingsprog. Prosjektarbeid	859 396	875 000	15 604
Omstillingsprog. administrasjon	186 178	285 549	99 371
Sum kostnader	2 812 183	4 030 549	1 209 366

I budsjett 2021 ble det gjort noen omdisponeringer mellom budsjettpostene mot slutten av året. Satsingsområde 2 ble noe økt, og satsingsområde 3 ble redusert. For nærmere detaljer om omdisponeringene i budsjettet, vises det til vedlegg 8.1 og kommentarene under tabellene for hvert satsingsområde.

Inntekter	2021
Kragerø kommune egenandel	750 000
Vestfold og Telemark fylkeskommune	3 075 000
Prosjektinntekter (eksterne tilsagn fra Innovasjon Norge, egenandeler etc.)	47 250
Sum inntekter	3 872 250
Udisponerte midler (inntekt fratrasket kostnad)	
Netto resultat	1 060 067

Kommentarer til regnskapet:

Avviket på satsingsområde 3 må sees i sammenheng med linjen «prosjektinntekter». Netto resultat for denne posten blir da 373 580 kroner, og et avvik ift. budsjett på 26 420 kroner. Regnskapstall for omstillingsprogrammet vil kunne vise større utbetalinger i enkeltår enn styret har innvilget i totale tilsagn. Dette kan skyldes at utbetalingene som har skjedd i 2021 kan være knyttet til tilsagn gitt tidligere år.

Eventuelle udisponerte midler settes på fond, og gjøres tilgjengelige for seinere regnskapsår i omstillingsprogrammet. Ved regnskapsavslutning 2021 er det satt 1 060 067 kroner på fondet, og det står 3 165 966 kroner på fondet per januar 2022 til utbetaling av innvilgede tilsagn som hittil ikke er utbetalt.

8. Vedlegg

8.1 Handlingsplan 2021 inkl. innvilgningsstatus per 31.12.2021

Satsingsområde 1 – Reiseliv og opplevelsesnæring

Strategi	Tiltak 2021	Delmål 2021	Budsjett 2021	Innvilget	Gjenstående
A. Reiselivsplan	Støtte definerte tiltak i reiselivsplanens tiltaksplan 2020-2023	Min. 2 fellesprosjekter/kompetansehevende tiltak	500 000	400 000	100 000
B. Attraksjonsutvikling	Gjennomføre fellestiltak/bedriftsrettede tiltak som utvikler Kragerø som reisemål	Min. 2 pågående bedriftsutviklingsprosjekter/fellestiltak. Min. 1 ny bedrift etablert. Ramme bedriftsrådgivning.	600 000	515 875	84 125
C. Kompetanse	Avdekke kompetansebehov samt initiere og gjennomføre kompetansehevende tiltak	Gjennomføre 1 fellesprosjekt	-	-	-
D. Samhandling/ledelse	Avklare behov og rollefordeling lokalt og regionalt	Gjennomføre 1 fellesprosjekt	-	-	-
E. Merkevarer	Gjennomføre tiltak som styrker og videreutvikler merkevaren Kragerø, Jomfruland og Munch	Gjennomføre min. 1 prosjekt	-	-	-
Sum			1 100 000	915 875	184 125

Satsingsområde 2 – Innovasjon og utvikling i eksisterende næringsliv

Strategi	Tiltak 2021	Delmål 2021	Budsjett 2021*	Innvilget	Gjenstående
F. Proaktivt arbeid	Proaktivt arbeid for å avdekke og identifisere utviklingsprosjekter, ramme til bedriftsrådgivning	Stimulere utviklingsevnen og prosjektutvikling i enkeltbedrifter	169 950	149 950	20 000
G. Bedriftsrettede tiltak	Støtte utviklingsprosjekter fra bedriftene	Min. 2 pågående prosjekter, min. 1 ny bedrift	1 278 500	1 278 500	-
H. Nettverk og klynger	Videreutvikle samhandlingsarena for og i samarbeid med næringslivet	Min. 1 prosjekt	11 550		11 550
I. Kompetanse	Avdekke kompetansebehov samt initiere og gjennomføre kompetansehevende tiltak	Min. 1 kompetansehevende tiltak gjennomført	0		-
Sum			1 460 000	1 428 450	31 550

* Opprinnelig budsjettramme var 1,27 mill. kroner, fordelt med 140 000 kr på strategi F, 930 000 kr på strategi G, 100 000 kr på strategi H og 100 000 kr på strategi I. Strategi G. Bedriftsrettede tiltak er tilført 258 500 kroner fordelt fra strategi I. Kompetanse (100 000 kr), strategi H. Nettverk og klynger og fra satsingsområde "Bosteds- og næringsattraktivitet". Omdisponert 9 950 + 10 000 + 10 000 kr fra strategi H. Nettverk og klynger til F. Proaktivt arbeid (bedriftsrådgivning) i nov/des-21.

Satsingsområde 3 – Bosteds- og næringsattraktivitet

Strategi	Tiltak 2021	Delmål 2021	Budsjett 2021*	Innvilget	Gjenstående
J. Kartlegging og planlegging	Gjennomføre forstudie om framtidig modell for lokalt næringsutviklingsarbeid (oppfølging/videreføring av omstillingsarbeidet etter endt omstillingsprogram)	Utrede framtidig modell for lokalt næringsutviklingsarbeid	100 000	58 475	41 525
K. Etablererkultur, lokalt innovasjonsmiljø og ungdomssatsing	Bidra i/støtte prosesser og prosjekter som kan utvikle innovasjons- og etablererkultur	Min. 1 tiltak/prosjekt	-	-	-
L. Attraktivitet	Næringsvennlig kommune og kommunens arbeid med næringsutvikling. Initiere tiltak med mål om å oppnå ønsket befolkningsutvikling og demografisk profil. Aktiv og samordna kommunikasjon	Oppfølging av hovedprosjekt i næringsvennlig kommune Min. 1 prosjekt/tiltak innen bostedsattraktivitet spisset mot målgruppe i etableringsfase. Gjennomføre kommunikasjons tiltak iht. kommunikasjonsplanen	210 000	195 000	15 000
M. Infrastruktur	Være pådriver i prosesser og prosjekter som synliggjør framtidig infrastrukturbehov	Min. 1 tiltak/prosjekt	-	-	-
Sum			310 000	253 475	56 525

* Opprinnelig budsjettramme på satsingsområdet var 500 000 kroner, fordelt med 100 000 kr på strategi J, 50 000 kr på strategi K, 300 000 kr på strategi L og 50 000 kr på strategi M. Omdisponert til sammen 100 000 kr i styremøte 26. august 2021 til satsingsområde 2. Dette er fordelt på 50 000 kr fra strategi K. og 50 000 kr fra strategi M. Omdisponert 90 000 kr fra strategi L. til strategi G. (Laagasken ENK)

8.2 Bevilgningsoversikt/prosjektportefølje hittil i omstillingsarbeidet, per 31.12.2021

P.nr	Fase	Satsings-område	Prosjektnavn	Søker/ Oppdragsgiver	Tilsagn dato	Totalkostnad	Tilsagn beløp	Egeninnsats kr/t	Tilsagn eksterne	Forventet sluttdato
2017/01	FS	1	Forstudie reiseliv/opplevelse	Omstilling	17.okt	200 000	83 000	-	117 000	31.05.2018
2017/02	FS	2	Forstudie SMB-Utvikling	Omstilling	17.okt	269 000	134 500	-	134 500	31.01.2018
2017/03	FS + FP	3	Forstudie og forprosjekt næringsvennlig kommune	Omstilling	17.okt	395 000	200 000	-	195 000	30.11.2018
2017/04	FP	1	MØY Kragerø	MØY Telemark	21.nov	91 000	50 000	41 000	-	31.10.2019
2017/05	Tiltak	3	Innovasjonslinje KVS - kick off og markedsføring	KVS	20.des	59 377	40 000	19 377	-	31.01.2018
2018/01	FP	2	Forprosjekt SMB-Utvikling	Omstilling	09.jan	962 000	485 000	77 000	400 000	30.06.2018
2018/02	FS	3	Forstudie Kragerø cowork	Kragerø cowork	09.jan	200 000	50 000	150 000	-	30.12.2019
2018/03	FP	2	Utviklingsprosjekt i Fiber.no AS	Fiber.no AS	07.feb	452 337	226 169	226 169	-	15.08.2018
2018/04	FP	1	Utviklingsprosjekt elektrifisering kjøretøy	Kragerøparken AS	07.feb	269 140	134 570	134 570	-	30.06.2019
2018/05	Tiltak	3	Innovasjonslinje KVS - studietur NHO/IN	KVS	16.feb	18 000	10 000	8 000	-	19.03.2018
2018/06	Tiltak	1	Merkevaren Kragerø	Kragerø næringsforening (KNF)	04.mai	383 000	111 500	181 500	90 000	30.10.2018
2018/07	FP	1	Forprosjekt reiseliv/opplevelse	Omstilling	13.jun	851 777	417 000	250 000	334 000	01.07.2019
2018/08	HP	2	Utviklingsprosjekt Sagaoppsyn AS	Piing AS	13.jun	1 300 000	200 000	400 000	700 000	30.12.2018
2018/09	Tiltak	1	Kompetanseprogram handel- og service	Omstilling	13.jun	168 000	75 000	18 000	75 000	01.12.2018
2018/10	HP	2	Utviklingsprosjekt Vestmar Production AS	Vestmar Production AS	13.jun	431 232	155 000	276 232	-	30.09.2018
2018/11	Tiltak	2	SMB-Utvikling oppfølging - ramme	Omstilling	18.okt	225 070	225 070	-	-	31.12.2021
2018/12	Tiltak	1	Videreutdanning/resertifisering båtførere	Kragerø maritime leirskole/Kragerø sportell	04.des	250 000	125 000	88 108	-	30.04.2019
2019/01	Tiltak	1	Mentorstøtte/bedriftsrådgivning - ramme	Omstilling	14.jan	200 000	200 000	-	-	01.07.2020
2019/02	FS	2	Kragerøakademiet	Stiftelsen Kragerøakademiet	28.jan	160 000	30 000	130 000	-	30.04.2019
2019/03	FP	1	Det gule huset	Nordraak	05.mar	305 000	155 000	150 000	-	01.12.2019

P.nr	Fase	Satsings- område	Prosjektnavn	Søker/ Oppdragsgiver	Tilsagn dato	Totalkostnad	Tilsagn beløp	Egeninnsats kr/t	Tilsagn eksterne	Forventet sluttdato
				matverksted AS						
2019/04	Tiltak	3	Kommunikasjonstiltak - ramme	Omstilling	05.mar	100 000	100 000	-	-	31.12.2019
2019/05	FP	2	Markedsføringsprosjekt Marinex AS	Marinex AS	20.mar	290 000	98 000	192 000	-	30.06.2019
2019/06	FP	1	Utviklingsprosjekt sauna/pod	M E R arkitekter v/Daniel Paulsen	20.mai	190 000	75 000	115 000	-	31.10.2020
2019/07	FP	1	Utviklingsprosjekt Kragerø Instituttet AS	Kragerø Instituttet AS	20.mai	200 000	75 000	125 000	-	31.12.2019
2019/08	FP	2	Utviklingsprosjekt Snero AS	Snero AS	20.mai	1 130 000	200 000	930 000	-	31.12.2019
2019/09	FS	2	Forstudie SMB-Utvikling	Omstilling	12.jun	270 000	135 000	-	129 500	15.12.2019
2019/10	Tiltak	2	Temamøte rekruttering	Omstilling/KNF	21.aug	30 000	30 000	-	-	28.02.2020
2019/11	FS	3	Utviklingsprosjekt Kragerø næringspark	Kragerø kommune	02.sep	500 000	100 000	400 000	-	30.06.2020
2019/12	Tiltak	2	<i>Fagbrev i jobb - ramme (tilbaketrukket utgangen 2020)</i>	Omstilling	02.sep	30 000	30 000	-	-	31.12.2020
2019/13	Tiltak	1	Mobilfotokurs - støtte gjennomføring	Kragerø næringsforening	17.sep	20 000	12 000	8 000	-	30.11.2019
2019/14	Tiltak	1	Studietur julebyen Egersund	Omstilling/KNF	26.sep	70 000	70 000	-	-	31.12.2019
2019/15	Tiltak	2	By- og stedsutviklingsarrangement (samhandlingsarena)	Omstilling/KNF	26.sep	70 000	70 000	-	-	30.11.2019
2019/16	Tiltak	1	Kurs- og kompetanseheving sosiale medier	Kragerø instituttet og Kragerø næringsforening	09.okt	15 600	3 600	12 000	-	30.11.2019
2019/17	FP	1	Utviklingsprosjekt Hos Gro	Hos Gro AS	13.nov	78 880	40 000	38 880	-	31.12.2019
2019/18	FP	2	Forprosjekt SMB-Utvikling	Omstilling	04.des	1 061 400	570 400	91 000	400 000	30.05.2020
2020/01	FP	2	Utviklingsprosjekt Plastinor AS	Plastinor AS	22.jan	568 000	210 000	358 000	-	31.03.2020
2020/02	FP	3	Forprosjekt vedr. idretts-SFO	KIF fotball	22.jan	250 000	125 000	125 000	-	30.06.2021
2020/03	Tiltak	3	Kommunikasjonstiltak - ramme	Omstilling	22.jan	80 000	80 000		-	31.12.2020
2020/04	FS	1	Liv i smaua	Kragerø næringsforening	03.feb	70 000	35 000	35 000	-	01.05.2020
2020/05	Tiltak	1	Vertskapssatsing Kragerø (tiltak nr. 5)	Kragerø næringsforening	26.feb	600 000	150 000	100 000	350 000	31.12.2022

P.nr	Fase	Satsings-område	Prosjektnavn	Søker/ Oppdragsgiver	Tilsagn dato	Totalkostnad	Tilsagn beløp	Egeninnsats kr/t	Tilsagn eksterne	Forventet sluttdato
2020/06	HP	2	Digitaliseringsprosjekt båtopplag	Kiil-Sandtangen AS	26.feb	269 000	65 000	204 000	-	30.06.2020
2020/07	FP	1	Utviklingsprosjekt Kulturkameratene AS	Kulturkameratene AS	02.apr	62 000	31 000	31 000	-	30.09.2020
2020/08	Tiltak	2	Ramme bistand nasjonale krisepakker	Omstilling	02.apr	90 000	90 000	-	-	30.06.2021
2020/09	Tiltak	1 og 2	Bidrag økonomisk lokal dugnad koronakrise	Omstilling	02.apr	20 000	20 000	-	-	30.05.2020
2020/10	FP	1	Bærekraftig reisemål - sertifisere Kragerø fase 1 (tiltak nr. 1)	Kragerø næringsforening	15.apr	500 000	125 000		375 000	31.12.2020
2020/11	FP	1	Verdiskaping- og ringvirkningsanalyse av opplevelsesnæringen i Kragerø (tiltak nr. 10)	Kragerø næringsforening	15.apr	230 000	130 000	100 000	-	31.12.2020
2020/12	FS	3	Innbyggerundersøkelse unge voksne i Kragerø	Omstilling	22.apr	65 000	65 000	-	-	30.06.2020
2020/13	FP	1	Prosjekt Kragerø sentrum på nett	Kragerø næringsforening	29.apr	312 000	260 000	52 000	-	30.06.2020
2020/14	Tiltak	1	Revidert tiltak studietur/nettverkssamlinger (tiltak nr. 12)	Kragerø næringsforening	28.mai	50 000	50 000		-	30.06.2021
2020/15	FS	1	Forprosjekt bobilparkering	E18 Bobilhotell AS	02.jun	90 924	45 000	45 924	-	15.03.2023
2020/16	Tiltak	1	Søknadsarbeid FoU-utlysning bærekraftige opplevelser skjærgård/nasjonalpark	Omstilling	12.jun	15 000	10 000	-	5 000	30.08.2020
2020/17	Tiltak	1	Mentorstøtte/bedriftsrådgivning 2020 - ramme	Omstilling	16.jun	100 000	100 000	-	-	30.06.2021
2020/18	FP	2	Markedsføringsprosjekt Fiskebeinparkett AS	Fiskebeinparkett AS	26.jun	171 894	86 000	85 894	-	31.08.2020
2020/19	FP	2	Markedsføringsprosjekt Plastinor AS	Plastinor AS	26.jun	78 600	39 300	39 300	-	31.08.2020
2020/20	Tiltak	2	SMB-Utvikling oppfølging 2020 - ramme	Omstilling	31.aug	225 070	225 070	-	-	31.12.2020
2020/21	Tiltak	3	Effektmåling næringsvennlig kommune	Omstilling	31.aug	66 000	66 000	-		31.12.2020
2020/22	Tiltak	2	Kompetanseheving digital markedsføring	Omstilling	08.sep	76 216	70 716	5 500	-	31.12.2020
2020/23	FS	3	Ungdoms- og medvirkningsprosjekt Generasjonsarkitektene	Kragerø Frivilligsentral	23.sep	73 000	35 000	38 000	-	31.12.2020
2020/24	FP	3	Sommerprosjekt Generasjonsarkitektene	Kragerø Frivilligsentral	20.mai	437 900	140 000	297 900	-	31.10.2021
2020/25	FP	1	Utviklingsprosjekt musikalsk høstfest	Stiftelsen skjærgårdsgospel	13.okt	200 000	75 000	125 000	-	31.12.2020
2020/26	FP	3	Prosjekt funksjonell byggegrense i strandsonen	Kragerø kommune	21.okt	550 000	250 000	300 000	-	31.12.2021

P.nr	Fase	Satsings-område	Prosjektnavn	Søker/ Oppdragsgiver	Tilsagn dato	Totalkostnad	Tilsagn beløp	Egeninnsats kr/t	Tilsagn eksterne	Forventet sluttdato
2020/27	Tiltak	1	PR-strategi/omdømme (tiltak nr. 11, 13, 16, 18)	Kragerø næringsforening	03.nov	kommer	200 000	kommer	-	30.06.2021
2020/27	FP	1	Visuell profil og digital synlighet (tiltak nr. 4, 7, 9, 15)	Kragerø næringsforening	03.nov	kommer	550 000	kommer		31.12.2021
2020/27	FP	1	Opplevelse- og attraksjonsutvikling (tiltak nr. 2 og 3)	Kragerø næringsforening	03.nov	kommer	150 000	kommer		30.06.2021
2020/28	Tiltak	1	Videreutvikling prissystem	Kragerø Sportell & Appartements	16.nov	22 090	10 000	12 090	-	31.12.2020
2020/29	FP	2	Kragerø næringspark - prosjektledelse utviklingsselskap	Vekst i Grenland IKS	17.nov	1 000 000	270 000	kommer		31.12.2021
2020/30	FS	2	Pilotprosjekt ny renseteknologi	TPI AS	26.nov	100 000	50 000	20 000	30 000	31.01.2021
2020/31	Tiltak	1	Vurdere revisjon reiselivsplan som følge av koronapandemi	Omstilling/KNF	08.des	kommer	25 000	kommer		31.01.2021
2021/01	Tiltak	1	Miljøsertifisering	Kragerø taxibåt AS	19.jan	35 000	17 500	17 500		31.01.2021
2021/02	FP	1	Kompetansehevingstiltak innen bygging av sykkelsti	Varmslåtta Gård AS	29.jan	111 000	79 000	32 000		01.05.2021
2021/03	FP	2	Prosjekt produktlansering	Snero AS	29.jan	630 000	125 000			30.06.2021
2021/04	FP	2	Utviklingsprosjekt FutureXChange AS	FutureXChange AS	29.jan	1 300 000	50 000	975 000	275 000	01.05.2021
2021/05	FP	2	Utviklingsprosjekt Kai Tveit AS	Kai Tveit AS	29.jan	741 450	288 500	452 950		30.06.2021
2021/06	FS	2	Forstudie universelle ladestasjoner	Marinex AS	29.jan	200 000	100 000	100 000		01.05.2021
2021/07	Tiltak	3	Kommunikasjonstiltak - ramme	Omstilling	29.jan	100 000	100 000		-	31.12.2021
2021/08	Tiltak	1	Mentorstøtte/bedriftsrådgivning 2021 - ramme	Omstilling	29.jan	100 000	100 000			31.12.2021
2021/09	Tiltak	2	Bedriftsrådgivning 2021 - ramme	Omstilling	29.jan	140 000	140 000	-	-	31.12.2021
2021/10	FP	2	Utviklingsprosjekt Tinas Wok	Tinas Wok AS	09.feb	1 550 000	150 000	1 400 000	-	01.05.2021
2021/11	FP	1	Bærekraftig reisemål - sertifisere Kragerø fase 2 (tiltak nr. 1)	Kragerø næringsforening	18.feb	1 150 000	400 000		750 000	01.07.2022
2021/12	FP	2	Utviklingsprosjekt Theknitring AS	Theknitring AS	24.mar	500 911	100 000	400 911	-	31.06.2021
2021/13	FP	3	Markedsførings- og kommunikasjonsmanual for Kragerøs bosteds- og næringsattraktivitet	Omstilling	24.mar	100 000	95 000		-	31.06.2021
2021/14	FS	3	Prosjekt videreføring av omstillingsarbeidet (forstudie)	Omstilling	24.mar	200 000	58 475		47 250	31.06.2021

P.nr	Fase	Satsings- område	Prosjektnavn	Søker/ Oppdragsgiver	Tilsagn dato	Totalkostnad	Tilsagn beløp	Egeninnsats kr/t	Tilsagn eksterne	Forventet sluttdato
2021/15	FP	1	Utviklingsprosjekt skjærgårdsopplevelser	Kragerø Taxibåt AS	20.04.20 21 og 25.8.21	163 750	81 875		-	31.06.2021
2021/16	FS	2	Utviklingsprosjekt Smart båtparkering	Boaten AS	05.mai	1 100 000	150 000	450 000	500 000	31.08.2021
2021/17	FP	2	Utviklingsprosjekt Brekka & Kjølsest Designs AS	Brekka & Kjølsest Designs AS	05.mai	286 600	100 000	186 600		01.07.2021
2021/18	FP	1	Utviklingsprosjekt Nordraak matverksted	Det gule huset AS	22.jun	400 000	125 000	275 000		28.02.2022
2021/19	FP	2	Utviklingsprosjekt Lød AS	Lød AS	26.aug	308 600	125 000	183 600		01.12.2021
2021/20	FP	1	Kragerø action park - helhetlig plan	Kragerøparken AS	28.okt	225 000	112 500	112 500		31.01.2022
2021/21	FP	2	Utviklingsprosjekt i Laagasken (ENK)	Laagasken ENK	06. jan*	181 500	90 000	91 000		30.04.2022
SUM						26 926 040	11 146 695	11 082 427	4 907 250	

*Tilsagn gitt i 6. januar 2022 men anføres 2021

Avsluttede prosjekter/tiltak er markert med grå bakgrunn

Fargekode satsingsområder:

1 - Reiseliv/opplevelsesnæring

2 - Innovasjon og utvikling i eksisterende næringsliv

3 - Bosteds- og næringsattraktivitet